

Kuva 1: Tuomas Uusheimo Pääkirjasto HY

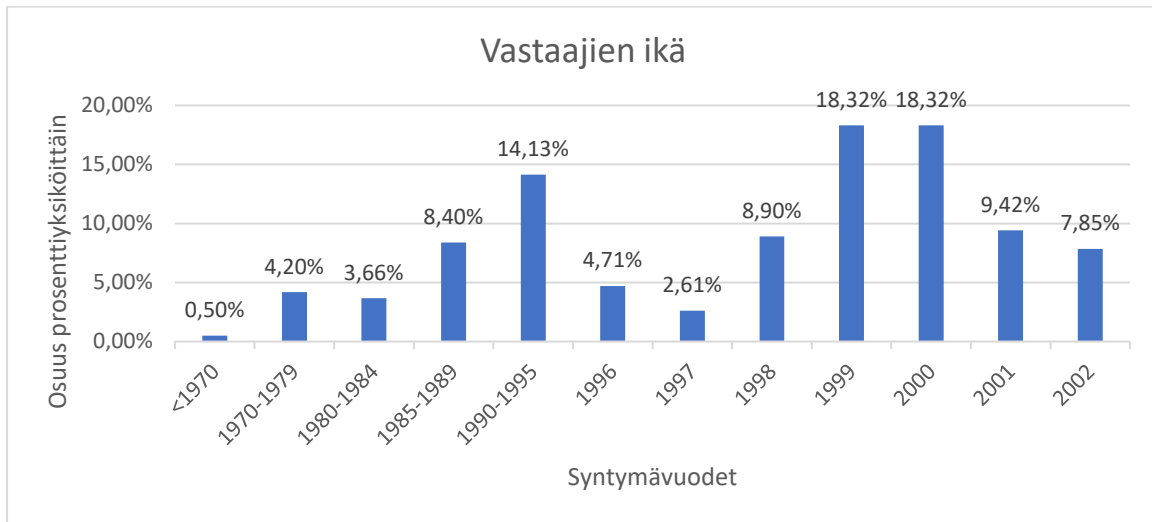
Sisällysluettelo

Taustatiedot	1
Koulutuksen valinta	3
Valintakokeesta tiedottaminen	5
Kokeeseen valmistautuminen	6
Valintakoe	12
Opiskelijavalintojen kehittäminen	15
Tiivistelmä hakijapalautteesta	17

Taustatiedot

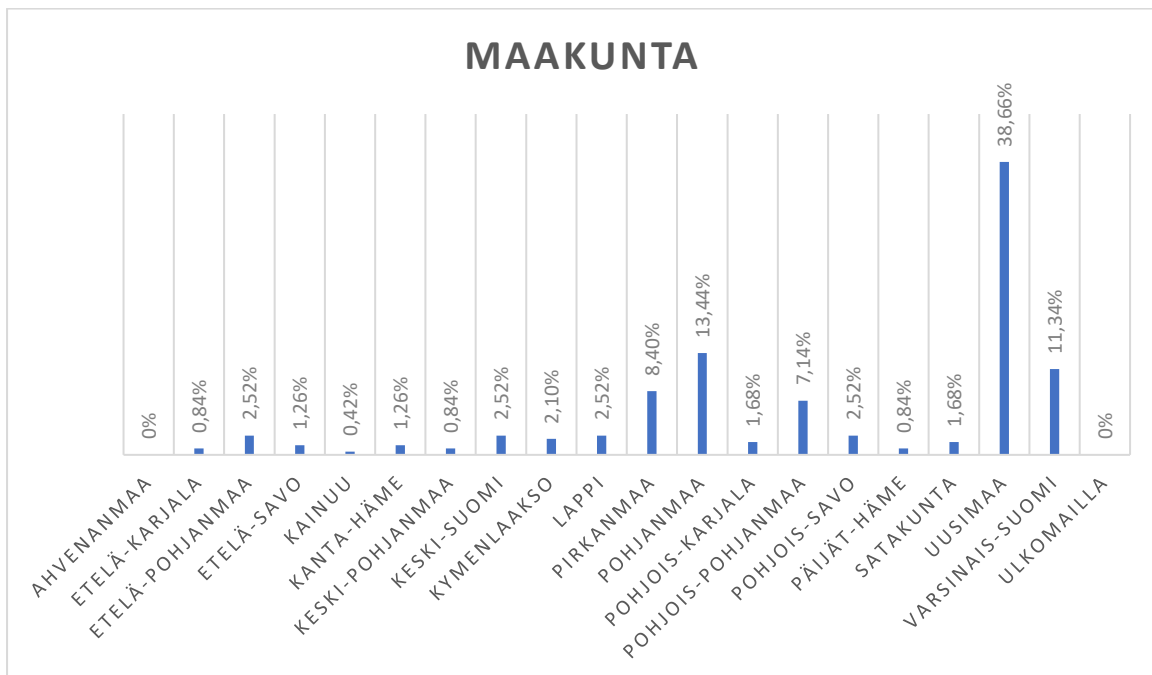
Naisia oli 78 prosenttiyksikköä ja miehiä 22 % vastanneista.

Vastaajien ikä vaihteli 70-luvulla syntyneistä 2000-luvulla syntyneisiin. Puolet (53,91 %) vastaajista oli syntynyt vuosina 1999–2002.

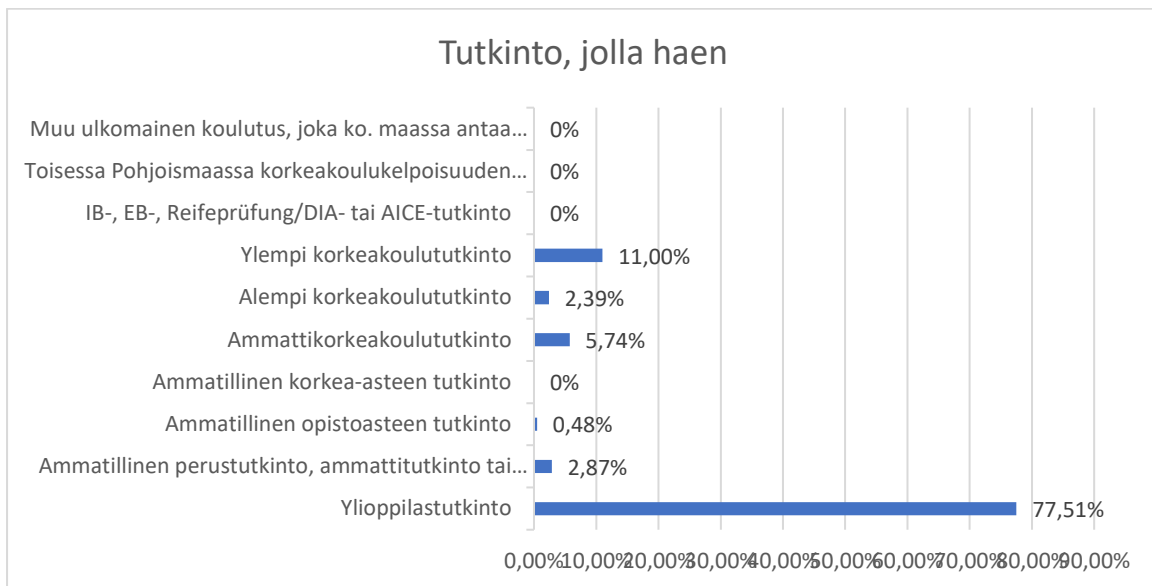
Taulukko 1: Vastaajien ikä

Vastanneista suurin osa ilmoitti olevansa eteläisestä Suomesta Uudenmaan, Pohjanmaan ja Varsinais-Suomen alueelta.

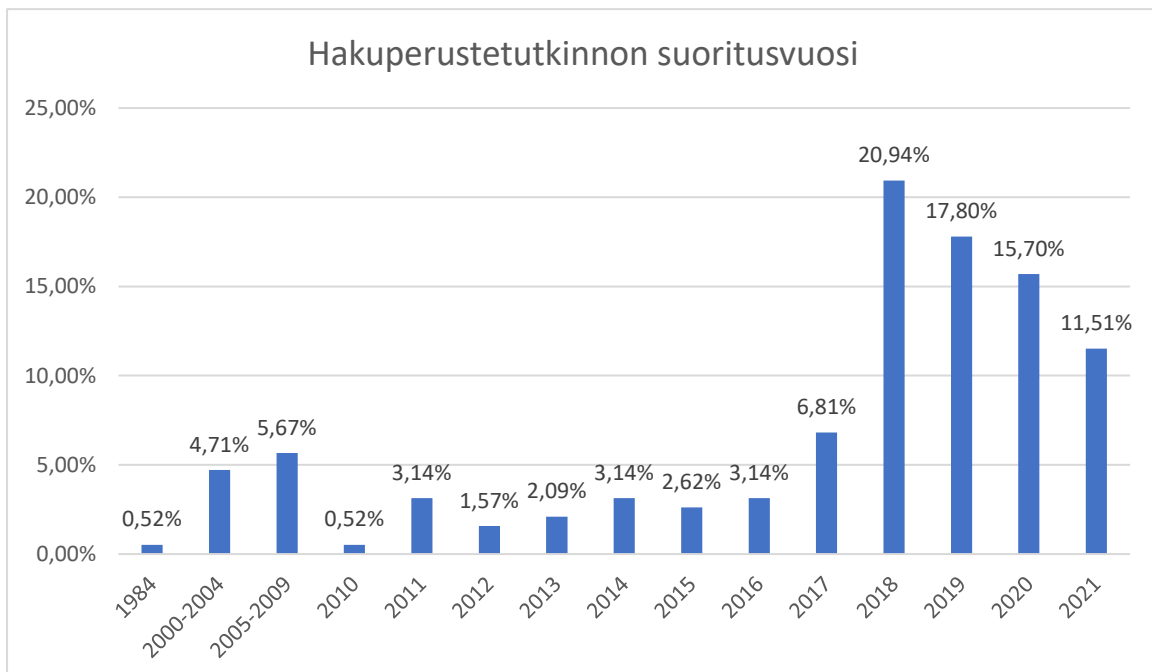

Taulukko 2: Maakunta

Tutkinto, jolla haettiin koulutukseen oli pääasiallisesti ja odotetusti ylioppilastutkinto (78 %). Yli puolet hakuperustetutkinnoista oli suoritettu neljän viime vuoden aikana, eli vuosina 2018–2021.

Taulukko 3: Tutkinto, jolla haen

Taulukko 4: Hakuperustetutkinnon suoritusvuosi

Aikaisempi tutkinnonsuoritusoikeus oli 24 prosentilla vastaajista. Aikaisempi alempi tai ylempi korkeakoulututkinto oli noin kolmasosalla (30 %) hakijoista.

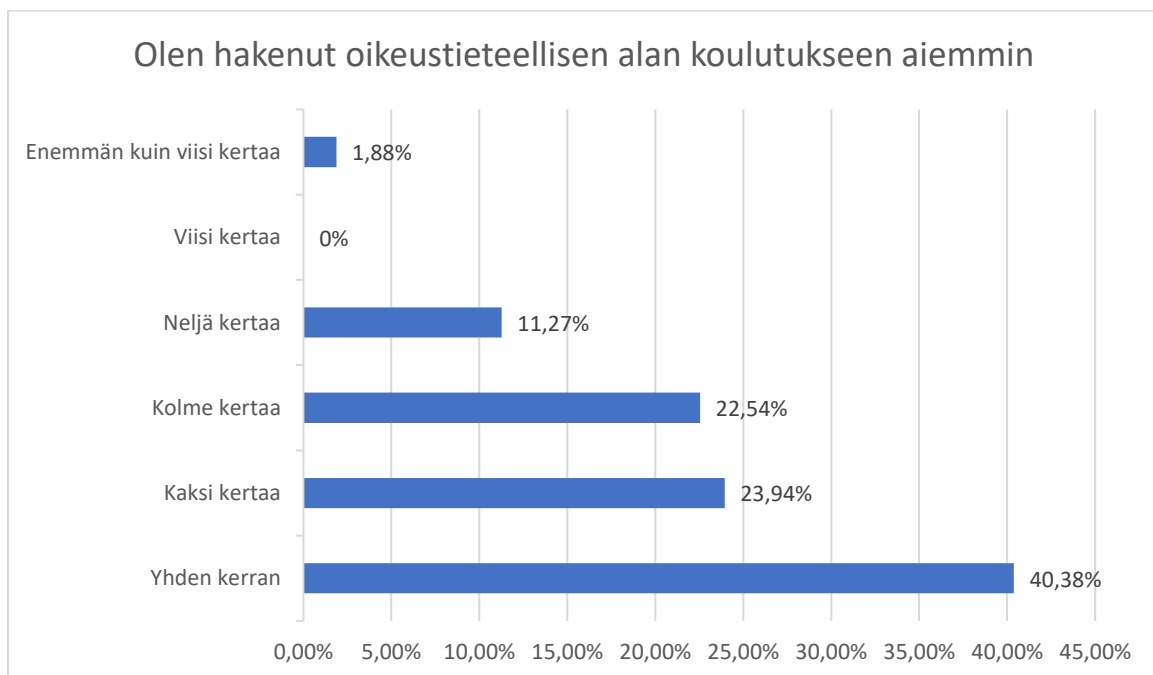
Taulukko 5: Aikaisempi tutkinnonsuoritusoikeus

Taulukko 6: Aikaisempi korkeakoulututkinto

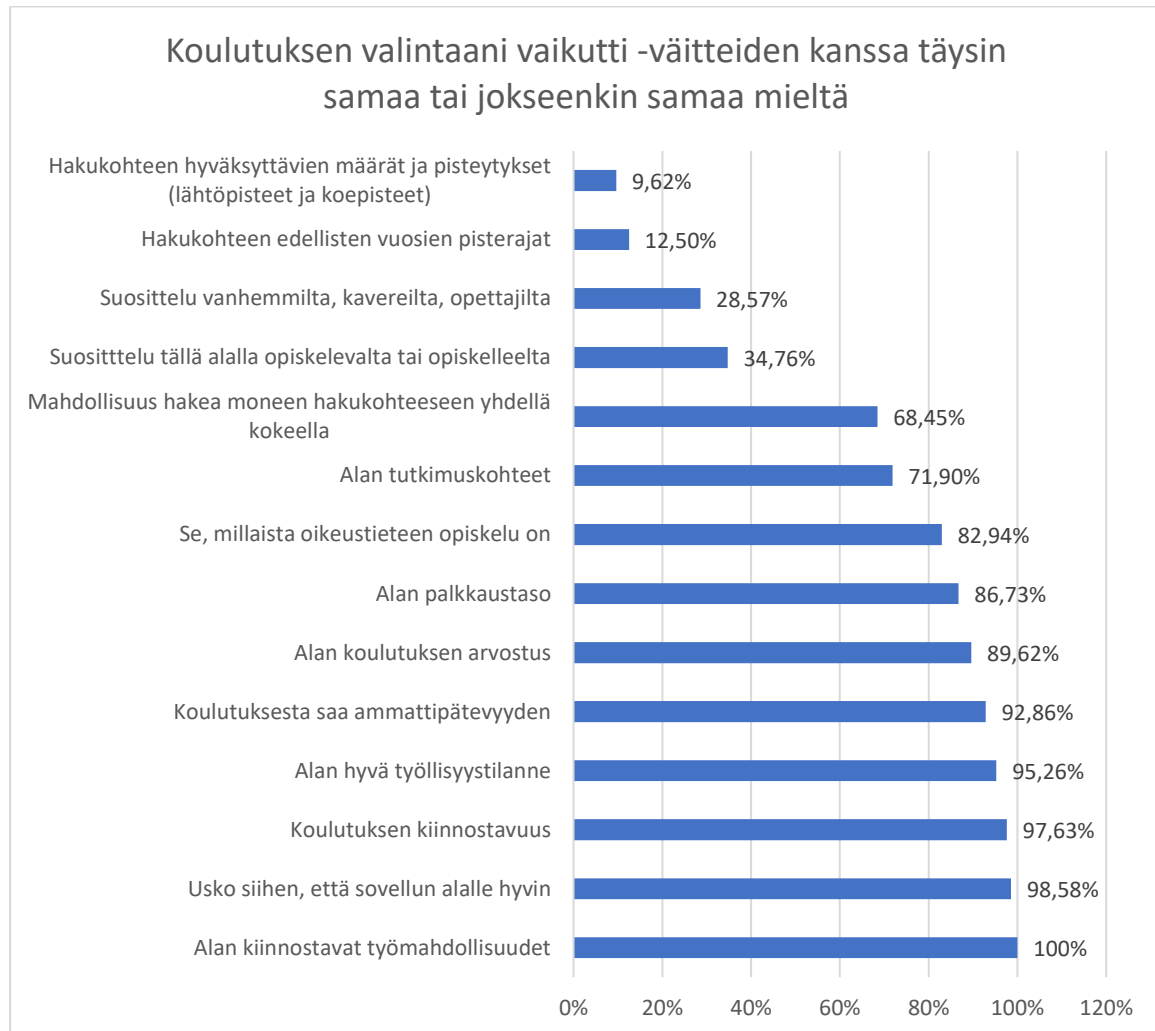
Koulutuksen valinta

Koulutuksen valinta -osiossa hakijoilta kysyttiin muun muassa aiempaa hakutaustaa sekä selvitettiin, miksi hakija on hakenut oikeustieteellisen alan koulutukseen. 38 prosenttia vastaajista haki ensimmäistä kertaa.

Taulukko 7: Olen hakenut oikeustieteellisen alan koulutukseen aiemmin

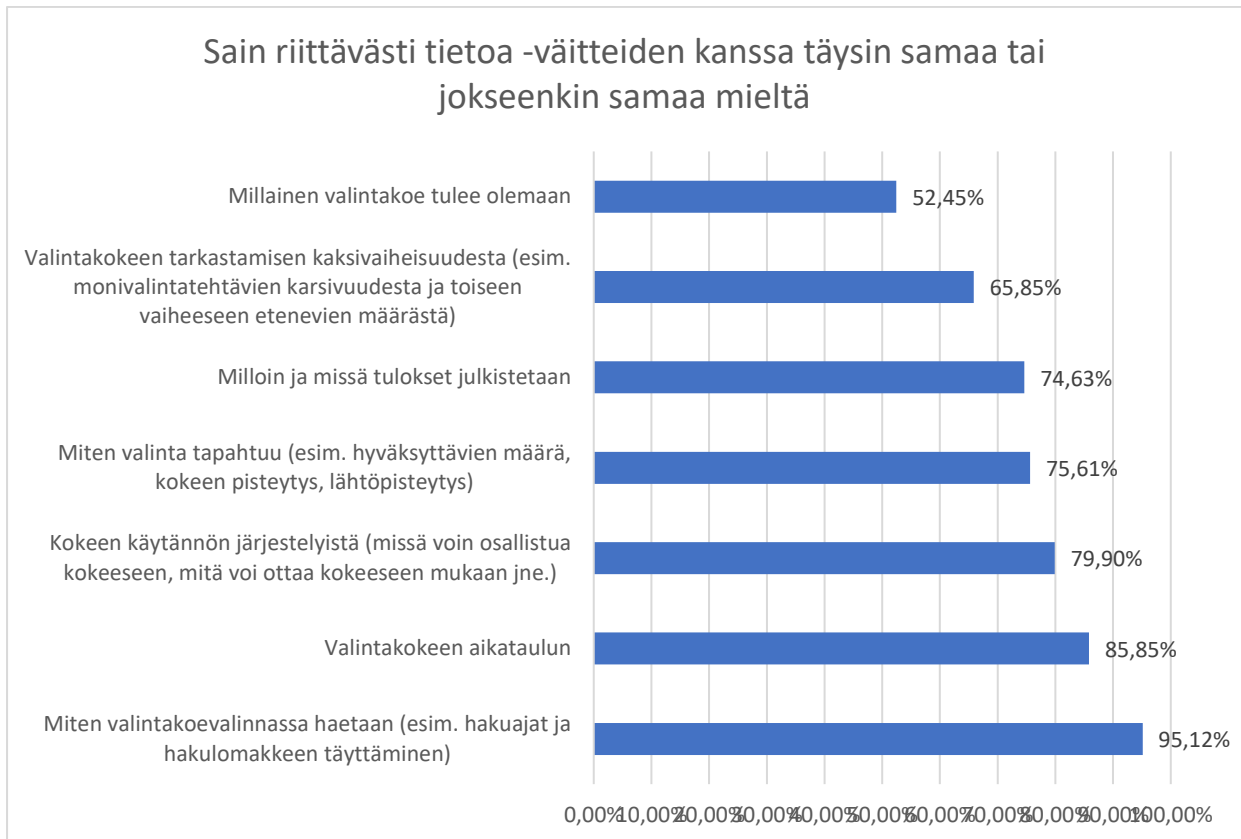
Koulutuksen valinnassa ei ollut isoja muutoksia viime vuosiin. Eniten valintaan vaikuttivat edelleen alan kiinnostavat työmahdollisuudet, koulutuksen kiinnostavuus ja usko siihen, että soveltuu alalle hyvin.

Taulukko 8: Koulutuksen valintaan vaikutti – väitteiden kanssa täysin tai jokseenkin samaa mieltä

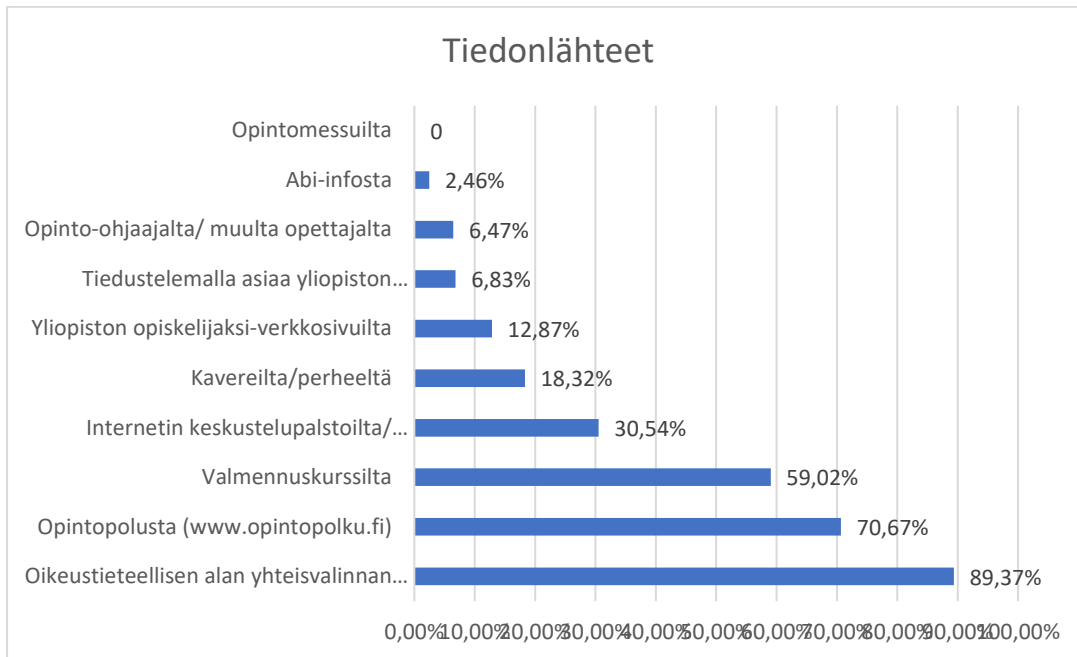
Valintakokeesta tiedottaminen

Verrattuna vuoteen 2019 hakijat kokivat, että tiedottaminen oli huomattavasti huonompaa tänä vuonna kaikissa kohteissa paitsi ”miten valintakoevalinnassa haetaan”. Suurin ero näkyy kohteissa ”millainen valintakoe tulee olemaan” (2019, 64,02 %), ja ”valintakokeen tarkastamisen kaksivaiheisuudesta” (2019, 84,41 %).

Taulukko 9: Sain riittävästi tietoa -väitteiden kanssa joko täysin tai jokseenkin samaa mieltä

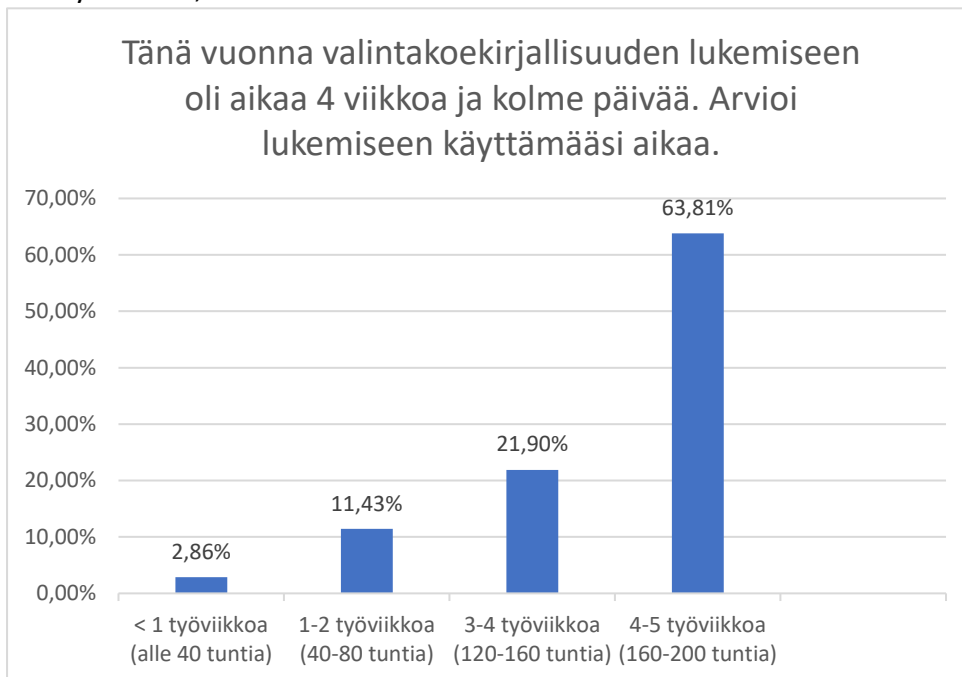
Kyselyssä haluttiin myös tietää hakijoiden tärkeimmät tietolähteet. Suosituimpina säilyivät odotetusti oikeustieteet.fi -sivusto ja Opintopolku.fi -palvelu.

Taulukko 10: Tiedonlähteet

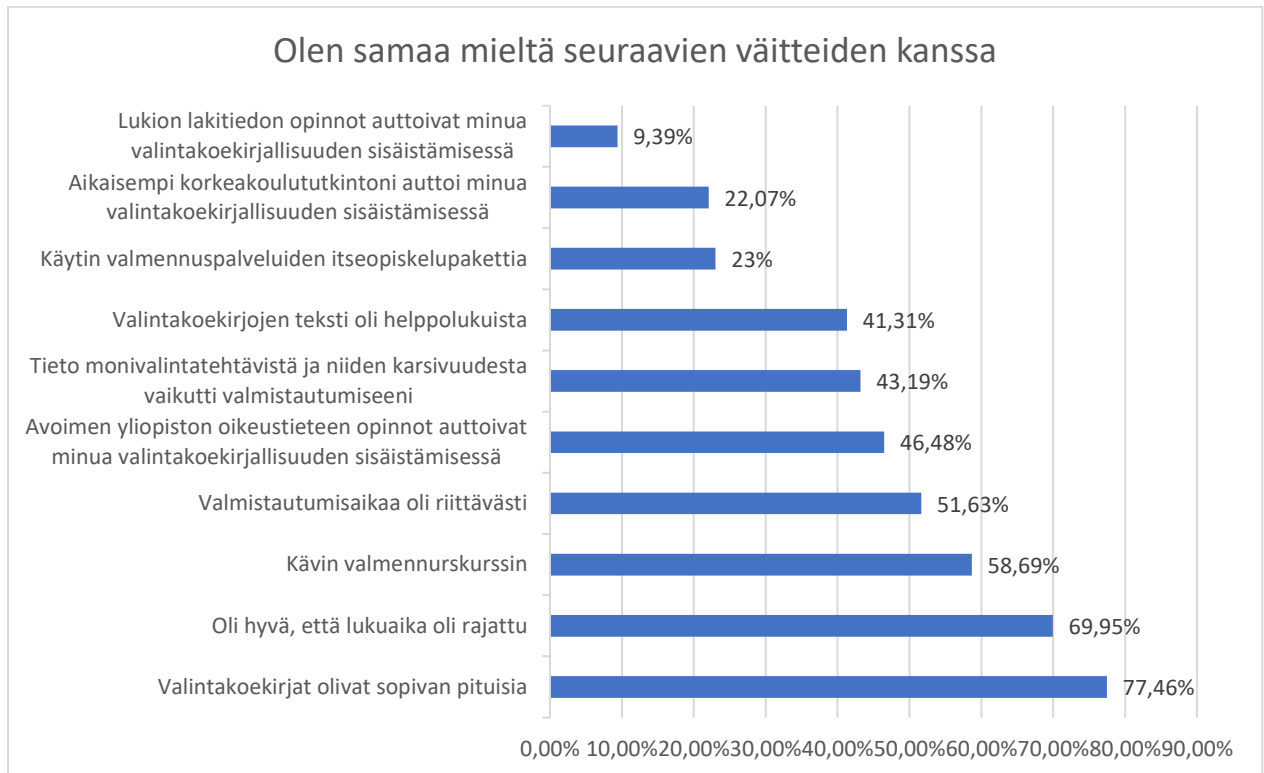
Kokeeseen valmistautuminen

Tänä vuonna valintakoe kirjallisuuden lukemiseen oli aikaa 4 viikkoa ja kolme päivää. Verrattuna vuoteen 2019 ei ollut huomattavia eroja lukuajassa. Suurin osa vastaajista käytti 4–5 työviikkoa, eli 160–200 tuntia.

Taulukko 11: Lukuaika

Kyselyyn vastanneita pyydettiin valitsemaan väitteistä ne, joiden kanssa hakija oli samaa mieltä.

Taulukko 12: Olen samaa mieltä seuraavien väitteiden kanssa

Avoin kysymys: "Jos tieto monivalintatehtävistä vaikutti valmistautumiseesi, niin miten?"

Esimerkkejä avoimista vastauksista:

Esim. 1

Keskityin pieniin yksityiskohtiin esim lukuihin, nimiin, käsitteisiin ja vuosilukuihin.

Esim. 2

Hyödynsin valmennuskurssin monivalintasovellusta ja harjoittelin monivalintoja erityisen paljon, kiinnitin lukiessa huomiota triviaaleihinkin yksityiskohtiin.

Esim. 3

Hyödynsin valmennuskurssin monivalintasovellusta ja harjoittelin monivalintoja erityisen paljon, kiinnitin lukiessa huomiota triviaaleihinkin yksityiskohtiin.

Avoim kysymys: ”Jos et ollut samaa mieltä minkään väitteen kanssa, perustele miksi?”

Esimerkkejä avoimista vastauksista:

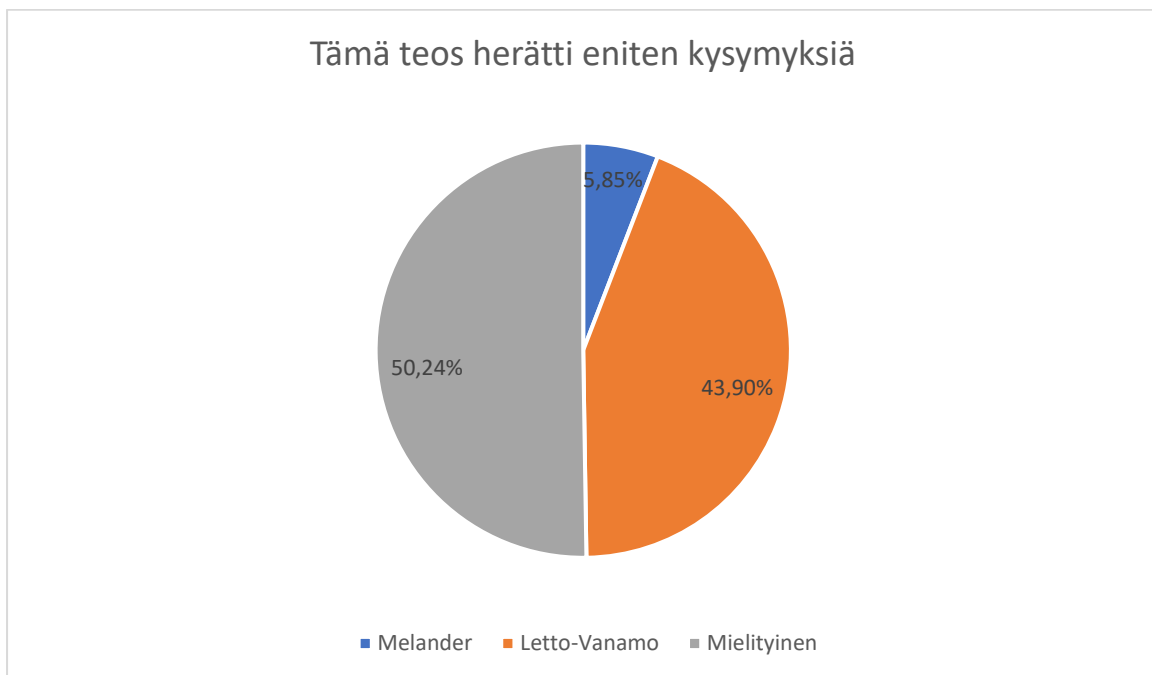
Esim. 1

Tämä oli ensimmäinen hakukertani joten en osannut hakea apua valmistautumiseen oikein.

Esim. 2

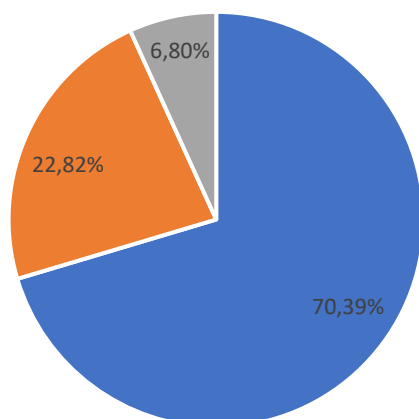
Lukio ei valmista oikeustieteelliseen mitenkään. Valintakoe kirjojen kieli on erittäin vaikealukuista pelkästään lukiopohjalta, eikä lakitiedon kurssi vaikuta mitenkään.

Vastaajia pyydettiin myös antamaan oma arvionsa valintakoe kirjallisuudesta. Väitteissä kysyttiin mikä teos herätti eniten kysymyksiä, mikä teos oli helpoin ja vaikein, mistä teoksesta piti eniten sekä mikä teos sai opiskelijan pohtimaan aihepiiriä laajemmin.

Taulukko 13: Tämä teos herätti eniten kysymyksiä

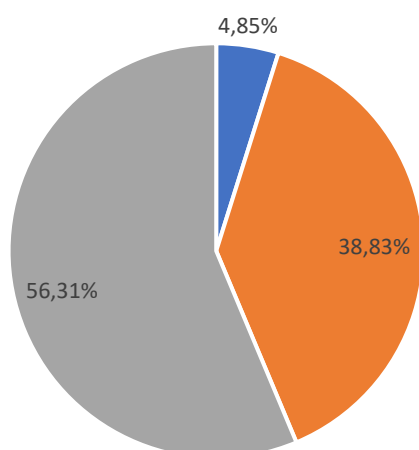
Tämä teos oli helpoin

■ Melander ■ Letto-Vanamo ■ Mielityinen

Taulukko 14: Helpoin teos

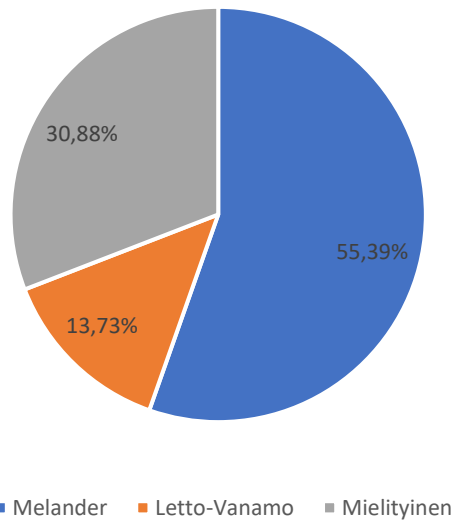
Tämä teos oli vaikein

■ Melander ■ Letto-Vanamo ■ Mielityinen

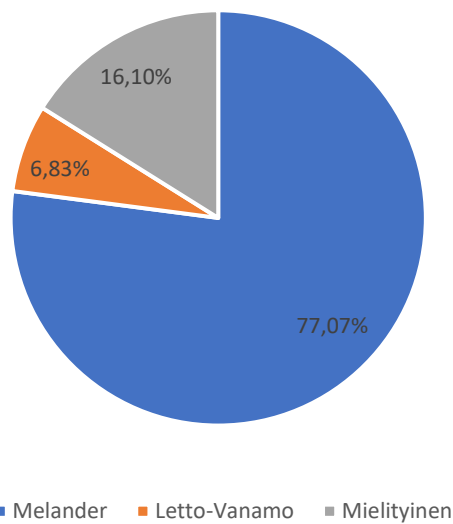
Taulukko 15: Vaikein teos

Tämä teos sai minut pohtimaan aihepiiriä laajemminkin

Taulukko 16: Tämä teos sai minut pohtimaan laajemminkin

Tästä teoksesta pidin eniten

Taulukko 17: Suosituin teos

Avoin kysymys: ”Mitä muuta palautetta haluat antaa valintakoe kirjallisuudesta?”

Kyselyyn vastaavilla oli mahdollisuus jättää avointa palautetta valintakoe kirjallisuudesta.

Esimerkkejä avoimista vastauksista:

Esim. 1

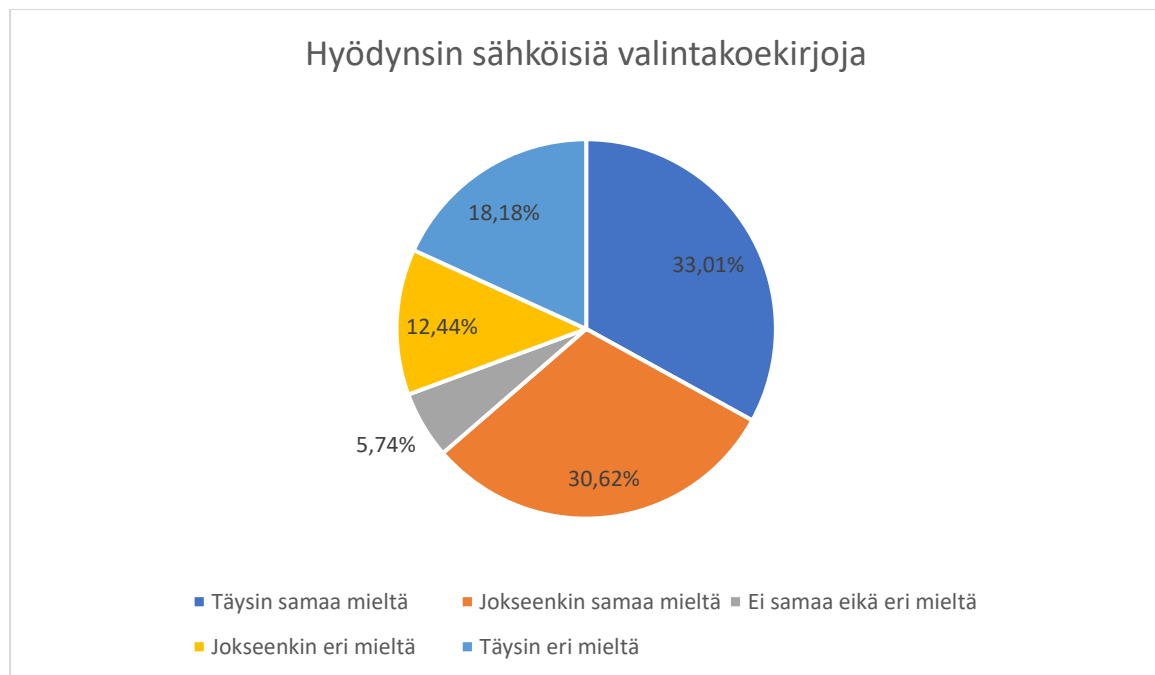
Hyvä ja ajankohtainen paketti. Letto-Vanamon kirja oli erityisesti yleissivistävyydeltään hyvä.

Esim. 2

Sampo Mielityisen kirja, joka koostui useasta lyhyemmästä artikkelista/tekstistä, ei ollut toimiva. Samaa asiaa kierreltiin samoista näkökulmista eikä mikään aihe syventynyt pintatasoa alemmaksi. Letto-Vanamon kirja oli hyvä pohjakirja, ja Melanderin kirja ehkä se tyyppillisin pääsykoe kirja.

Esim. 3

Saman valintakirjan käyttäminen uudestaan oli epäreilua uusia hakijoita kohtaan, en pitänyt siitä. Melanderin kirjassa oli useita virheitä tiedoissa, esim hyöty-haitta periaatteen kohdassa väitettiin että kriminalisoinnista on oltava enemmän haittaa kuin hyötyä. Julkisuus kirjassa taas ei ollut kunnollista substanssia tai teoriaa, kokonaisuutena en pitänyt muita kirjoja kuin melanderin mielekkäinä.

Taulukko 18: Hyödynsin sähköisiä valintakoe kirjoja

Avoin kysymys: ”Muuta palautetta sähköisistä valintakoe kirjoista?”

Vastaajilta pyydettiin myös avointa palautetta sähköisistä valintakoe kirjoista.

Esimerkkejä avoimista vastauksista:

Esim. 1

Ostin muistiinpanot mahdollistavan version. Applikaatio oli kankea ja kaatuili. Muistiinpano-ominaisuus oli käytännössä käyttökeltoton tabletilla.

Esim. 2

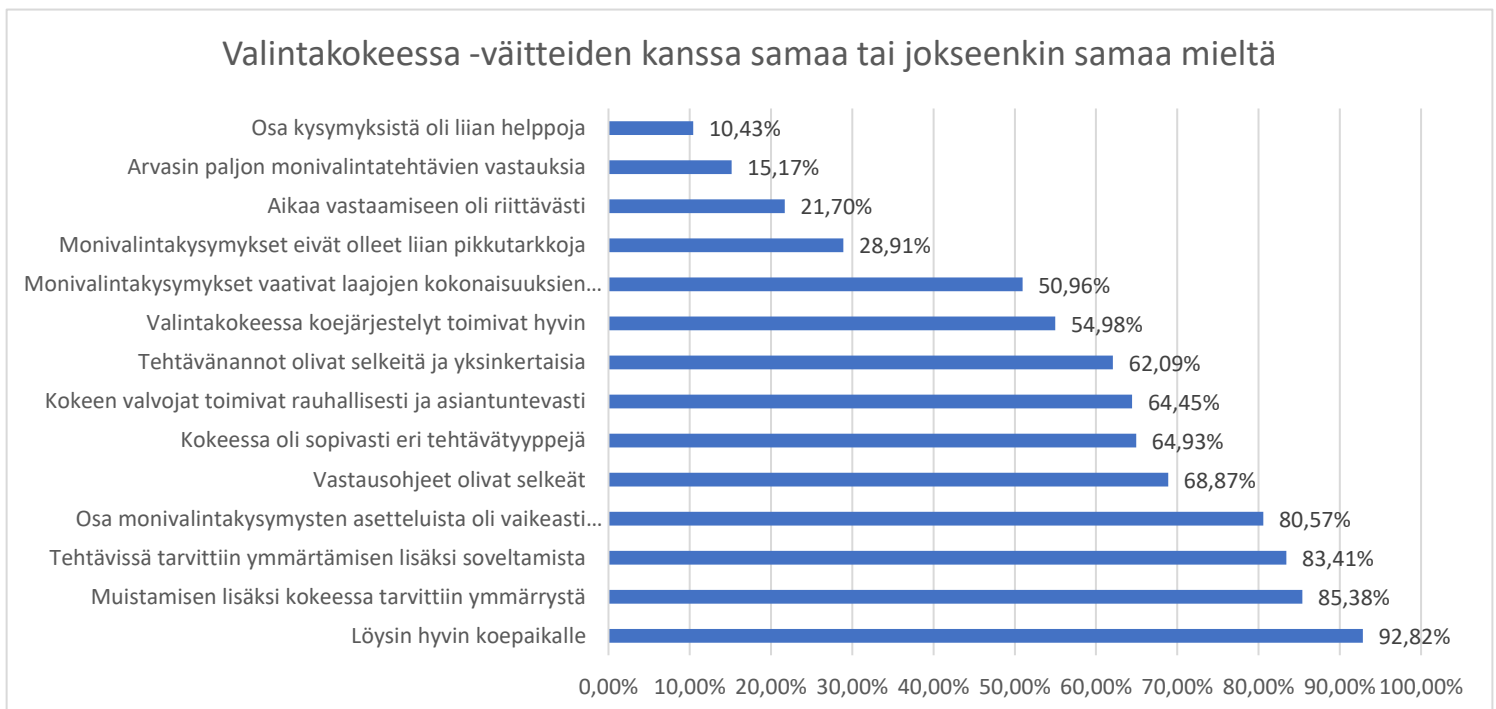
Unicontent sovelluksessa kirjojen luku melko epäkäytännöllistä, joten oli hyvä, että kirjat sai ladattua PDF tiedostona ja lukea PDF-ohjelmalla.

Esim 3.

On hyvä, että valintakoe kirjoja ovat sähköisesti ilmaiseksi kaikkien saatavilla.

Valintakoe

Valintakokeesta esitettiin kyselyssä väitteitä muun muassa kysymysten luonteesta, vastaamiseen käytettävissä olleen ajan riittävydestä, vastausohjeiden selkeydestä ja koejärjestelyistä. Erikseen tiedusteltiin mikä tehtävä tai tehtävätyyppi tuntui kaikkein vaikeimmalta ja helpolta. Vastaajilla oli myös mahdollisuus antaa avoimessa vastauksessa palautetta valintakokeesta.

Taulukko 19: Valintakokeessa -väitteiden kanssa samaa tai jokseenkin samaa mieltä

Avoin kysymys: ”Tarkenna halutessasi edellistä vastaustasi tehtävänannosta?”

Esimerkkejä avoimista vastauksista:

Esim. 1

4. tehtävä oli outo. Ei saanut selkoa ohjetta lukiessa mitä pitää tehdä ja mistä saa/menettää pisteitä. Kirjoitustehtävät aika spesifejä, karsivat varmaan hyvin mutta osaamisen kannalta aika erikoisia kysymyksiä.

Esim. 2

Olisi ehdottomasti tullut kertoa, että monivalinnat ovat karsivia. Sitä ei kokeessa lukenut.

Esim. 3

Tehtävä 4 tuntui hyvin sekavalta ja kokeessa meni hetki sisäistäessä, kuinka tehtävänlaatija haluaa tehtävään vastattavan. Ainakaan kolmena aikaisempaa vuonna ei ole ollut mitään vastaavanlaista tehtävää, joten sellaiseen tehtävään ei ollut varautunut. Lisäksi pisteiden muodostumista oli hankala miettiä koetta tehdessä, vaikka maksimipistemäärä oli tiedossa.

Avoin kysymys: ”Mikä tehtävistä tai tehtävätyypeistä tuntui kaikkein vaikeimmalta?”

Kaikki valittivat 4. tehtävästä ja siitä, että itse kirjoita ei ollut kovin keskeisiä tai isoja tehtäviä.

Esimerkkejä avoimista vastauksista:

Esim. 1

Aineistoon perustuva monivalintehtävä sekä tehtävä 8.

Esim. 2

Tehtävä 4 tehtävänannon vuoksi ja tehtävä 3 ja 5, koska aineisto oli liian laaja aikaan nähden.

Esim. 3

Aineisto oli liian vaikea. Lisäksi aineistoon pohjautuvat kysymykset; oli vaikea hahmottaa, mitä haluttiin vastattavan. Kuuden vaihtoehdon monivalinnat ovat kohtuuttoman vaikeita.

Avoin kysymys: ”Mikä tehtävistä tai tehtävätyypeistä tuntui kaikkein helpoimmalta?”

Esimerkkejä avoimista vastauksista:

Esim. 1

Toisen vaiheen tehtävät 5–7 ja rikosoikeuden monivalinnat.

Esim. 2

Tehtävä 5. Mielestäni hyvin muotoiltu ja mielenkiintoinen kysymystyyppi, jossa sai soveltaa sääntöjä. Helppoa, kun oli opetellut säännöt. Selkeä, eikä liian pitkiä kuvauksia, joihin menee turhaa aikaa vastaamiselta.

Esim. 3

Erilaiset esseet tai oikeustapausanalyysit. Aikaisemman opiskelun ja työskentelyn perusteella tehtävä 6 oli varmaankin helpoin. Se myös mahdollisti pohdinnan ilman pelkoa miinuspisteistä.

Avoin kysymys: ”Mitä muuta palautetta haluat antaa valintakokeesta tai sen tehtävistä?”

Esimerkkejä avoimista vastauksista:

Esim. 1

Hakijoille ei mielestäni ole oikeudenmukaista antaa yli 300 sivua aineistoa luettavaksi ja painottaa kirjojen pikkutarkkaa osaamista ja samalla itse pääsykokeessa olettaa hakijoiden lyhyessä ajassa pystyvän hyödyntämään laajaa ja vaikealukuista verotusaineistoa vaikeissa tehtävissä. Pääsykokeen muuttaminen soveltavamaksi on ymmärrettävää ja varmasti muutos parempaan suuntaan, mutta näin vaikean aineistotehtävän lisääminen kokeeseen oli mielestäni hiukan liioiteltua vieläpä samana vuonna kun moni tunsikin olevansa epäreilussa asemassa saman kirjan ollessa toista vuotta pääsykoekirjana.

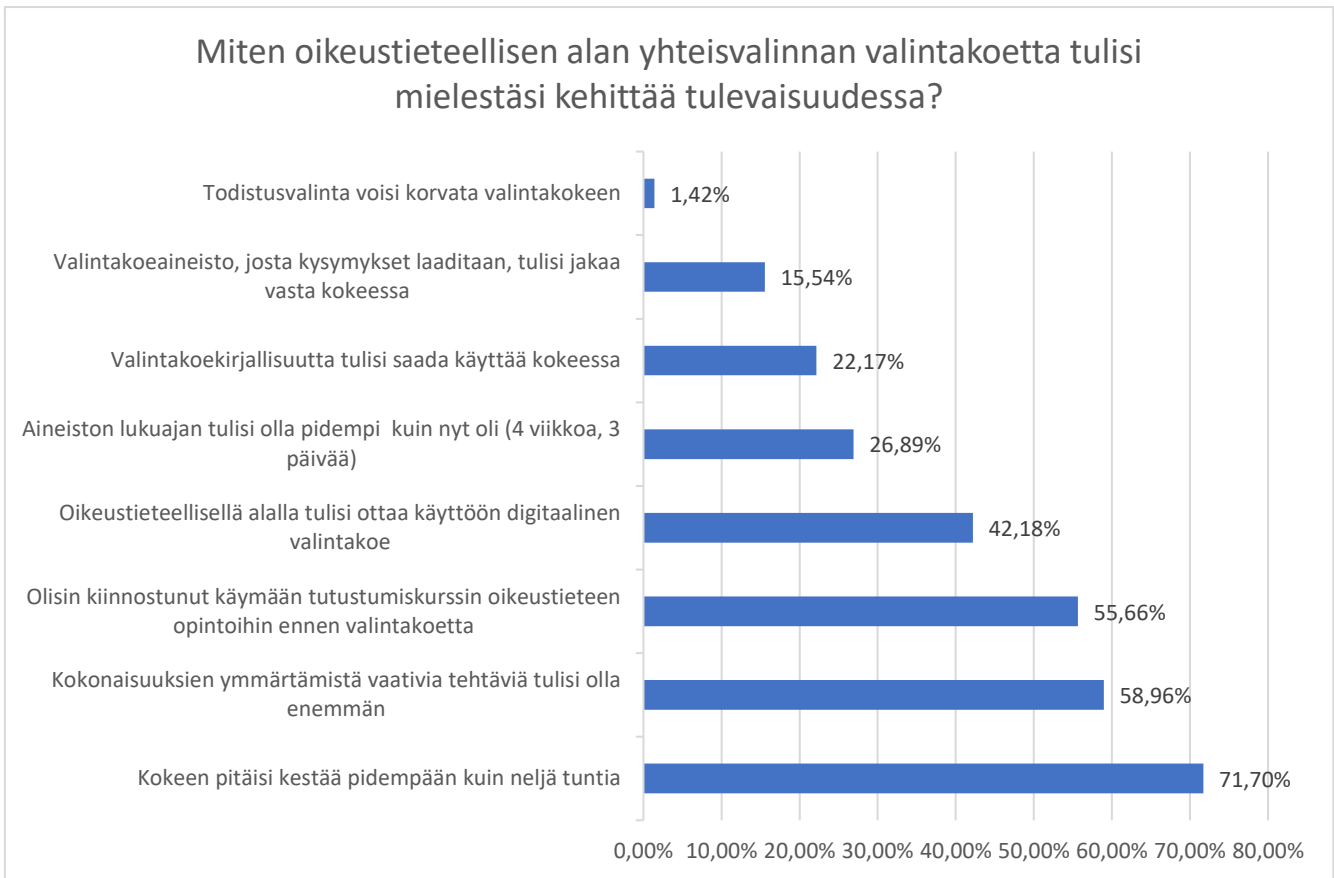
Esim. 2

Kirjoihin perustuvat tehtävät olivat mielestäni hyviä ja asiallisia. Aineiston laajuus ja se, että aineistolla ja siihen perustuvilla tehtävillä oli melko suuri vaikutus kokeen kokonaispisteisiin tuntui ikävältä. Toki aineiston avulla saadaan erottelua, mutta kirjoista saisi valtavasti kysymyksiä ja tehtäviä joiden avulla kyllä parhaat hakijat saataisiin eroteltua. Mielestäni aineistolla ei pitäisi olla näin suuri painoarvo kokeessa ja aineiston olisi hyvä liittyä valintakoekirjallisuuteen.

Esim. 3

Aineistotehtävät ovat hyviä yleisesti, koska vaativat tiedon soveltamista. Tämän vuoden aineistotehtävät olivat kuitenkin liian hankalia käytettävissä olevaan aikaan nähden. Olisi ollut myös reilua, että kokeessa olisi ilmoitettu edellisvuosien kokeiden tavoin kaksivaiheisesta tarkistuksesta, sillä nyt jäi hieman epäselväksi koetilanteessa, onko edelleen kaksivaiheinen tarkistus olemassa.

Opiskelijavalintojen kehittäminen

Taulukko 20: Valintakokeen kehittämistä koskevien väitteiden kanssa täysin tai jokseenkin samaa mieltä

Avoin kysymys: ”Jos haluat antaa vielä muuta palautetta, kirjoita se tähän.”

Esimerkkejä avoimista vastauksista:

Esim. 1

Mielestäni valintakoe tulee kehittää vielä ja voisiko siihen ajatella vaikka jonkinlaista soveltuvaa haastattelua tai muuta tapaa jolla mitata soveltuvuutta alalle, kuin pääsykoe.

Esim. 2

Ei ole hyvä päätös karsia hakijoita tekemällä koe, jota on lähes mahdoton tehdä 4 tunnissa. Tämä ei mittaa osaamista eikä motivaatiota ei myöskään soveltamisen taitoa. Koe lyhennettiin 4h samalla kun säilytettiin 8 tehtävää. Jännittäjät ja henkisesti heikommat hakijat joutuvat paniikkiin, kun aika ei riitä. Olisi tasa-arvoisempaa karsia hakijoita muulla tavoin kuin tekemällä ajallisesti ja tehtävämäärältään mahdottomia kokeita. Esimerkiksi tekemällä erittäin soveltavia tehtäviä, jotka vaativat asian taidokkaan sisäistämisen, jonka jälkeen vasta vaadittaisiin tarkkaa kirjoittamista.

Esim. 3

Olisi parempi, että joko palautettaisiin pidempi koeaika tai vaihtoehtoisesti vähennettäisiin tehtävien määrää. Erityisesti aineiston ollessa haastava tulee sellainen olo, ettei pysty näyttämään taitojaan, kun aika ei yksinkertaisesti riitä.

Tiivistelmä hakijapalautteesta

Vastaajia oli 214 valintakokeeseen osallistuneista. Puolet (53,91 %) vastaajista oli syntynyt vuosina 1999–2002, ja suurin osa ilmoitti olevansa eteläisestä Suomesta Uudenmaan, Pirkanmaan ja Varsinais-Suomen alueelta. Tutkinto, jolla haettiin koulutukseen, oli pääasiallisesti ylioppilastutkinto (78 %). Yli puolet hakuperustetutkinnoista oli suoritettu neljän viime vuoden aikana, eli vuosina 2018–2021. Vastaajista 38 prosenttia haki ensimmäistä kertaa.

Tänä vuonna valintakoe kirjallisuus oli taas saatavilla täysin maksuttomasti sähköisinä kirjoina. Hakijoilta tuli siitä paljon positiivista palautetta. Tänä vuonna valmennuskurssin ilmoitti käyneensä 58,69 % hakijoista, ja vuonna 2019 määrä oli 52 % hakijoista.

Verrattuna vuoteen 2019 hakijat kokivat, että tiedottaminen valintakokeesta (sivu 6) oli huomattavasti huonompi tänä vuonna kaikissa kohteissa paitsi ”miten valintakoevalinnassa haetaan”. Suurin ero näkyy kohteissa ”millainen valintakoe tulee olemaan” (2019, 64,02 % ja 2021, 52,45 %), ja ”valintakokeen tarkastamisen kaksivaiheisuudesta” (2019, 84,41 % ja 2021, 65,85 %). Avoimet vastaukset osoittavat myös, että epävarmuus valintakokeen toteuttamisesta on kasvanut.

Aikaisemmista opinnoista ja siitä, miten hakijat kokivat niiden mahdollisesti hyödyntäneen valmistautumista valintakokeeseen, tiedusteltiin taas tänä vuonna. Lukion lakitiedon opintojen koki kaikista hakijoista auttaneen itseään vain 9,39 % (2019, 16 %). Avoimen yliopiston oikeustieteen opintoja piti valintakoe kirjallisuuden sisäistämiseksi hyödyllisenä 46,48 % (2019, 33 %) kaikista hakijoista. Aikaisemman korkeakoulututkinnon hyöty prosenttiosuutena on kasvanut. Tänä vuonna se oli 22,07 %, kun vuonna 2019 se oli 12–14 %.

Kokeessa jaettavien aineistojen laajuus ja määrä herättivät keskustelua palautteessa, ja suurimman osan mielestä niitä oli liikaa suhteessa valintakokeen ennakkomateriaalin sekä käytettävissä olevaan aikaan. Varsinkin tehtävä neljä oli palautteen mukaan useiden mielestä outo tai sekava, eikä ollut selvää mitä siinä piti tehdä. Nostettiin myös esille, että ei ollut reilua käyttää samaa valintakoe kirjaa kuin viime vuonna.